

37. TRADICIONALNI POSVET JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA (JSKS)

Posvet Javne službe kmetijskega svetovanja in dogodkov Evropskega partnerstva za inovacija - EIP

STANJE V SLOVENSKEM KMETIJSTVU V LETU 2021

in

PRVE NAPOVEDI ZA LETO 2022

dr. TANJA TRAVNIKAR

 Kmetijski inštitut Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja - Evropa investira v podeželje

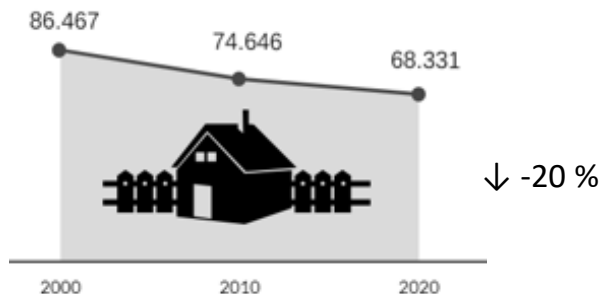
Bled,
28. – 29. 11. 2022

Vsebina

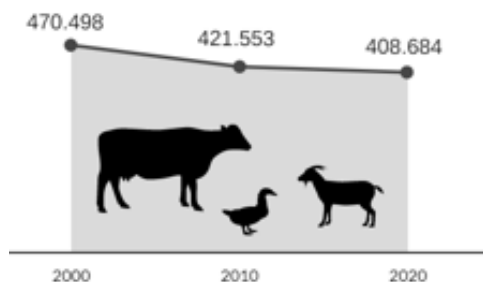
- ❖ **Strukturne spremembe kmetijskih gospodarstev**
- ❖ **Proizvodnja po pomembnejših kmetijskih trgih**
- ❖ **Cene v kmetijstvu**
- ❖ **Zunanja trgovina**
- ❖ **Samooskrba**
- ❖ **Proračunske podpore**
- ❖ **Dohodek**

Strukturne spremembe

Število vseh kmetijskih gospodarstev (KMG)

Število glav velike živine (GVŽ)

Povprečna velikost KZU na KMG z KZU

- leta 2000: 5,6 ha/KMG (skupaj 86.423 KMG)
- leta 2020: 7,0 ha/KMG (skupaj 67.576 KMG)

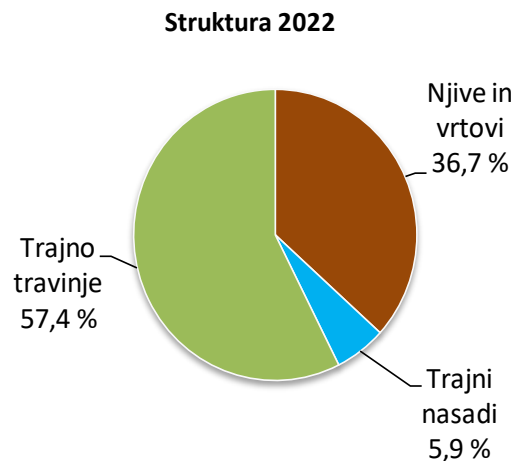
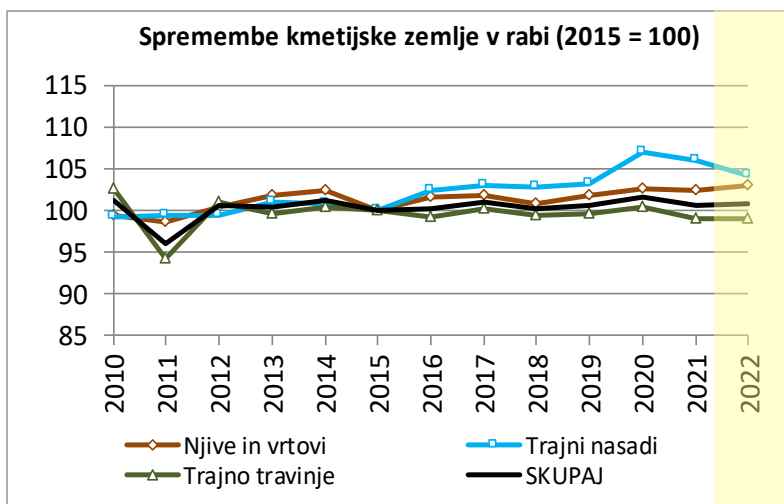
Povprečno število GVŽ na živinorejskih KMG

- leta 2000: 6,1 GVŽ/KMG (skupaj 77.452 KMG)
- leta 2020: 9,1 GVŽ/KMG (skupaj 44.976 KMG)

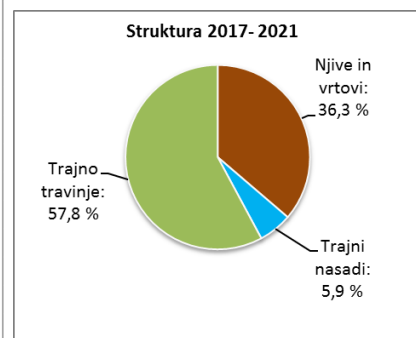
Nadaljevanje trenda zmanjševanja kmetijskih gospodarstev, vendar se dogajajo procesi koncentracije in specializacije kmetijske proizvodnje (glede na padec KMG je zmanjševanje KZU in GVŽ manj intenzivno).

Kmetijska zemlja v uporabi (KZU)

- Od leta 2012: okoli 480.000 ha; manjša medletna nihanja
- V strukturi ni bistvenih sprememb; prevladujejo travniki in pašniki

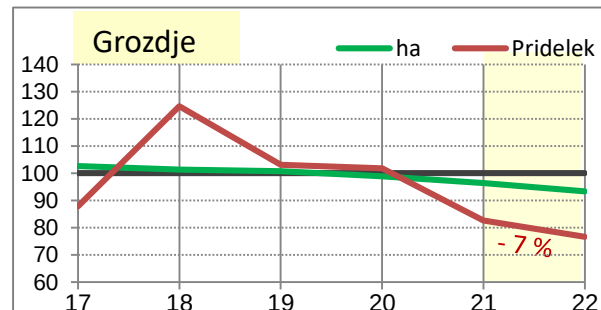
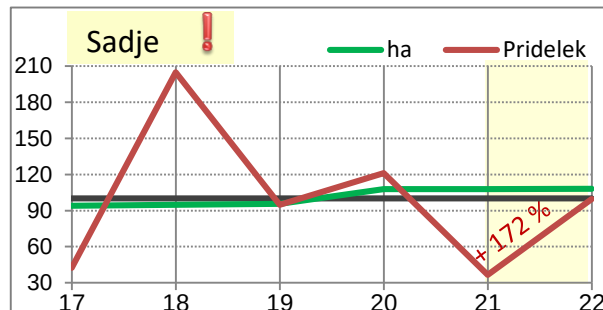
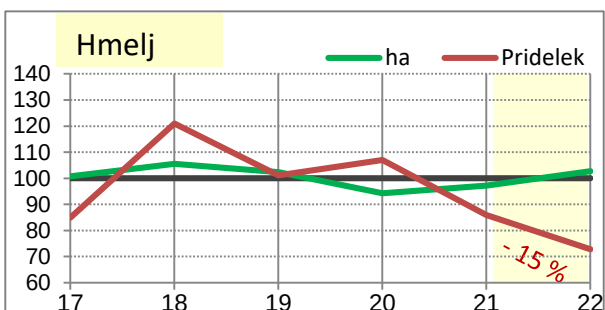
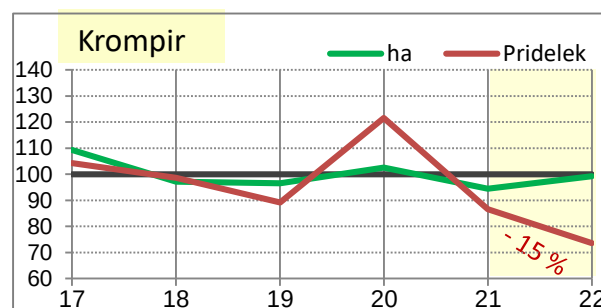
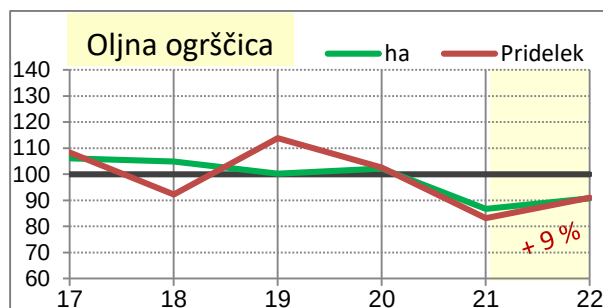
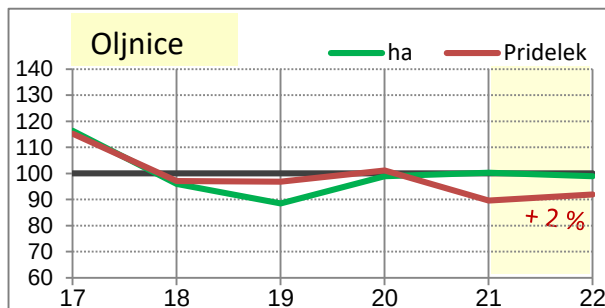
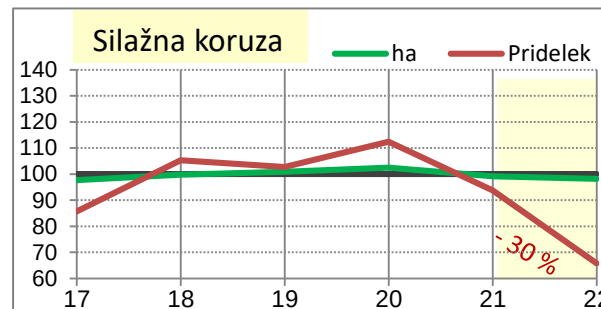
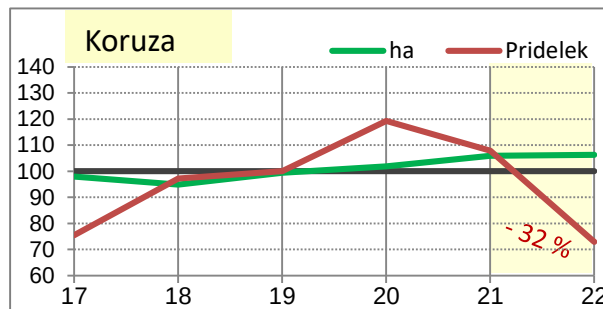
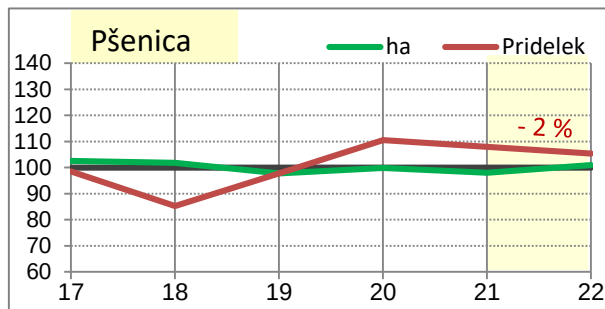
Povprečje 2017–2021

Vir: SURS, KIS (preračuni in ocena za 2022)

Proizvodnja

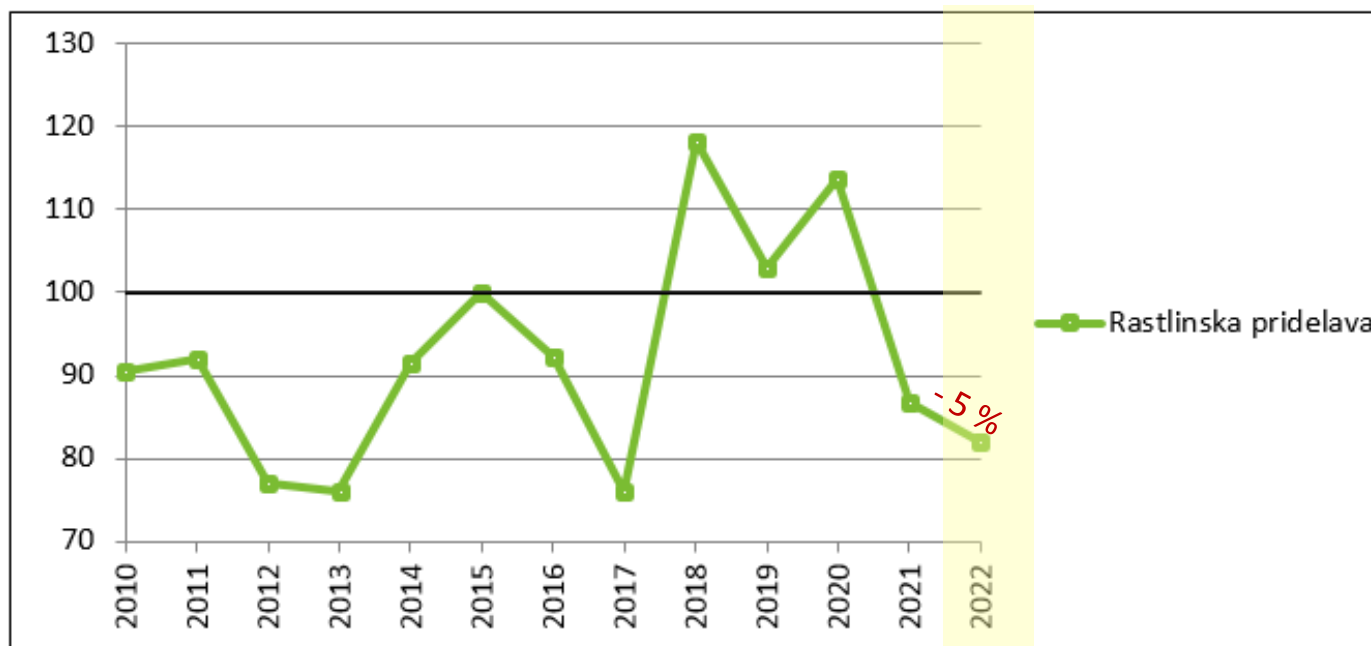
POVRŠINE IN PRIDELKI (povprečje 2017–2021 = 100, ocena 2022)

Vir: SURS, KIS (preračuni in ocena za 2022)

Proizvodnja

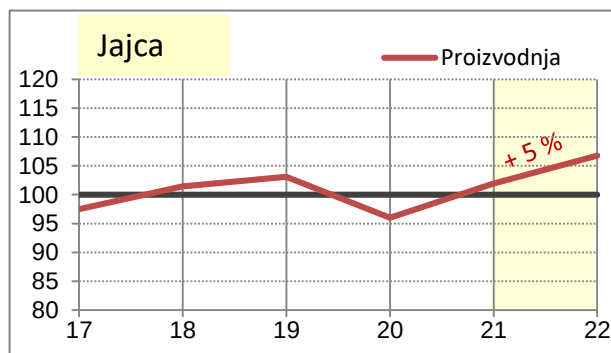
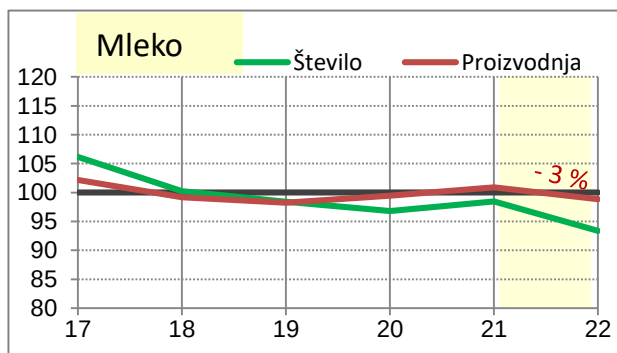
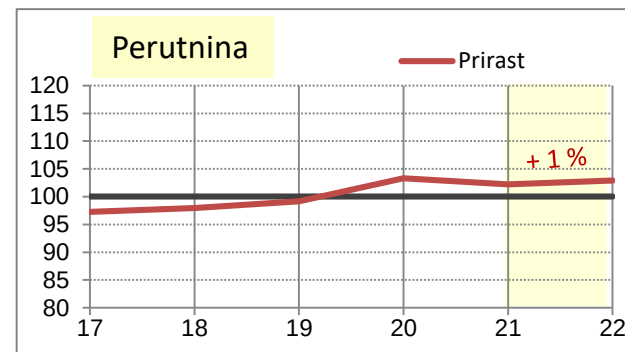
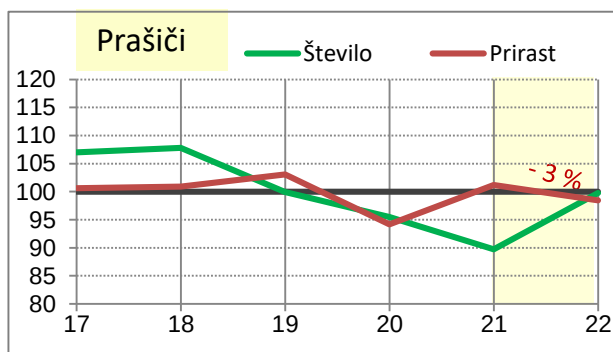
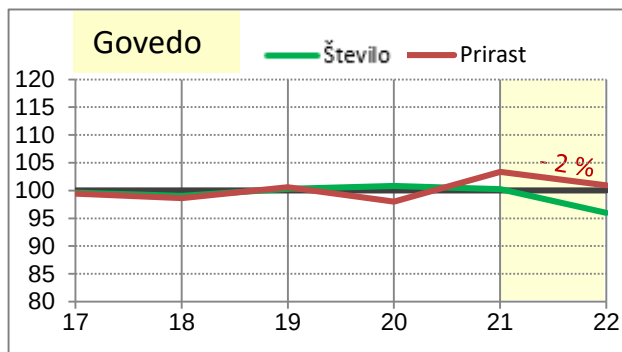
INDEKS FIZIČNEGA OBSEGA RASTLINSKE PROIZVODNJE (2015 = 100)

Vir: SURS, KIS (preračuni in ocena za 2022)

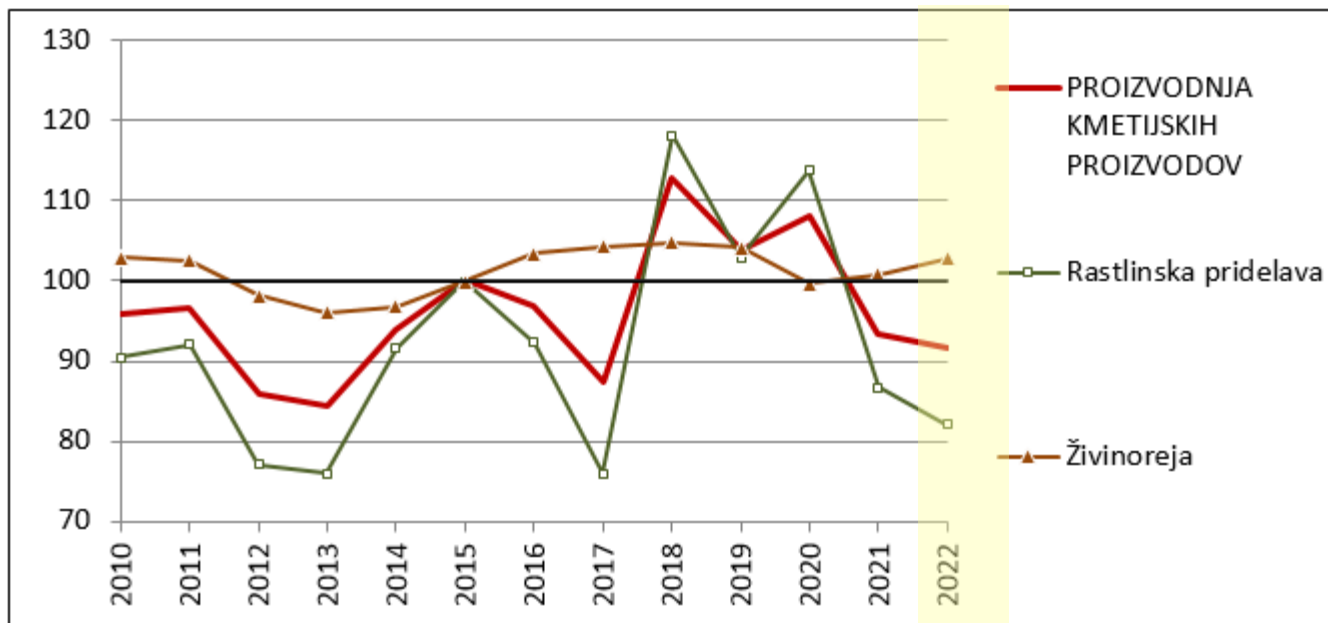
Proizvodnja

STALEŽ IN PROIZVODNJA V ŽIVINOREJI (povprečje 2017–2021 = 100; ocena 2022)

Proizvodnja

INDEKS FIZIČNEGA OBSEGA PROIZVODNJE (2015 = 100)

	2019/18	2020/19	2021/20	2022/21
Rastlinska pridelava	-13,0	10,6	-23,8	-5,2
Živinoreja	-0,5	-4,4	+1,2	+1,6
Kmetijski proizvodi, skupaj	-7,9	4,0	-13,6	-2,2

Vir: SURS, KIS (preračuni in ocena za 2022)

Cene

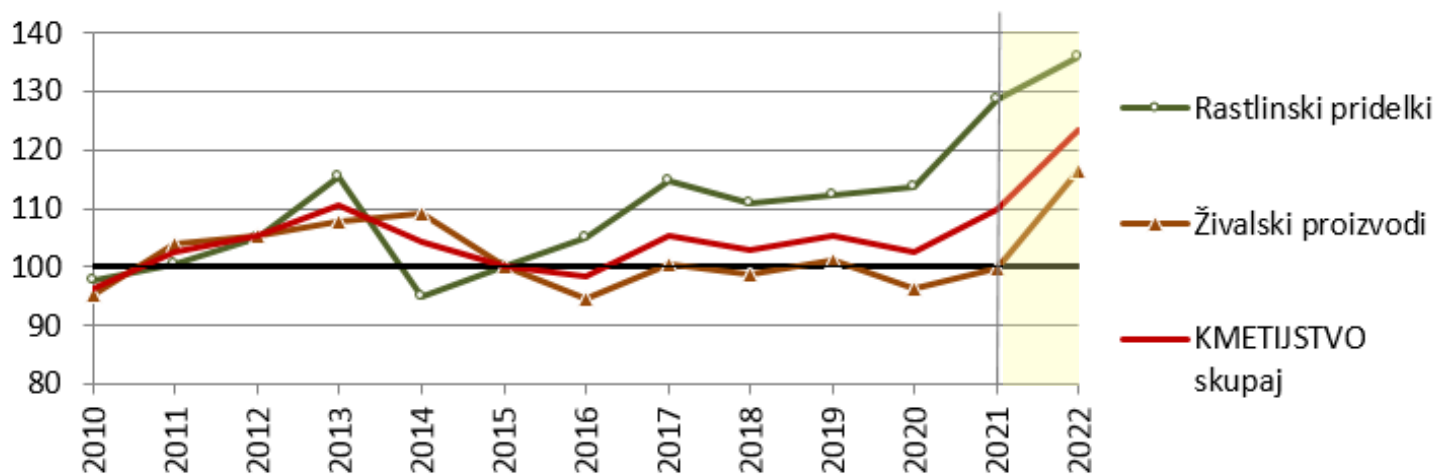
INDEKSI CEN – kmetijski pridelki in proizvodi *(nominalne spremembe cen v %)*

	2020/19	2021/20	2022/21
Rastlinski pridelki	1,1	15,1	15,4
Žito	-2,5	45,4	52,3
Oljnice	6,1	37,8	20,7
Krompir	-12,4	18,5	36,0
Zelenjadnice	-4,2	10,3	16,2
Sadje	21,9	18,1	-6,9

	2020/19	2021/20	2022/21
Živali in živalski proizvodi	-4,8	5,5	27,0
Govedo	-5,0	10,4	27,0
Prašiči	-1,9	-8,0	22,8
Perutnina	-10,2	4,2	16,9
Mleko	-3,8	3,9	35,8
Jajca	0,8	0,1	22,4

Kmetijski proizvodi SKUPAJ	-2,6	9,3	22,2
---------------------------------------	-------------	------------	-------------

Indeksi cen kmetijskih pridelkov in proizvodov (realno, 2015 = 100)

Cene

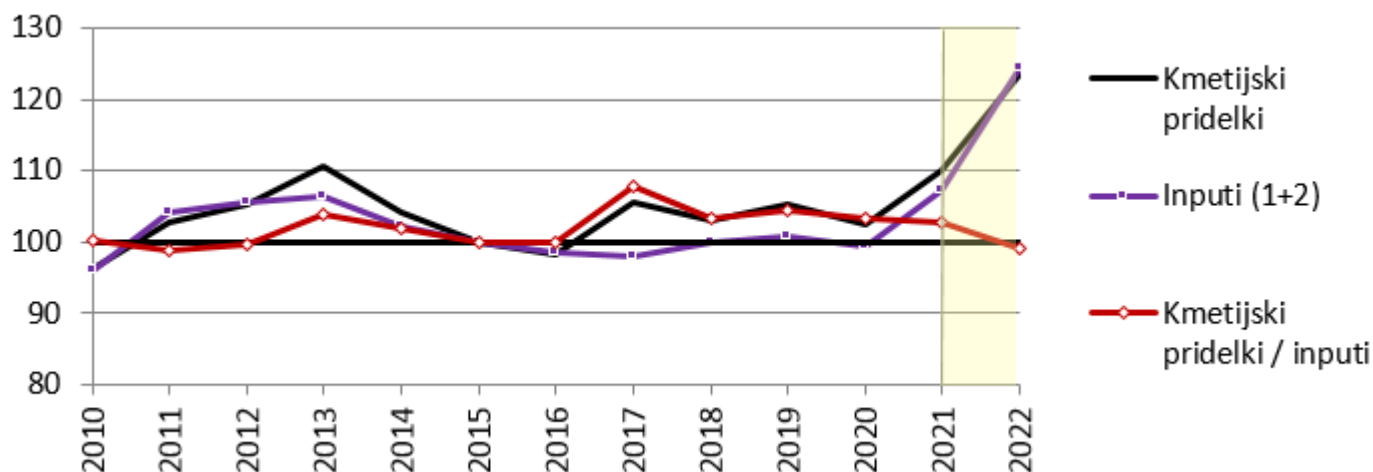
INDEKSI CEN – inputi in pariteta *(nominalne spremembe cen v %)*

	2020/19	2021/20	2022/21
Semena in sadike	-1,0	-1,5	7,2
Energija, maziva	-13,4	17,3	28,0
Gnojila, sredstva za izbolj. tal	-7,7	42,7	118,5
Sredstva za varstvo rastlin	4,1	1,6	9,4
Veterinarske storitve	0,5	1,3	3,5
Krmila	-0,2	14,0	31,7
Inputi za tekočo porabo (1)	-3,0	12,3	33,1
Inputi za investicije (2)	2,0	4,7	12,6
Inputi SKUPAJ	-1,4	9,8	26,6

	2020/19	2021/20	2022/21
Kmetijski pridelki	97	109	122
Inputi (1+2)	99	110	127
Pariteta	99	100	97

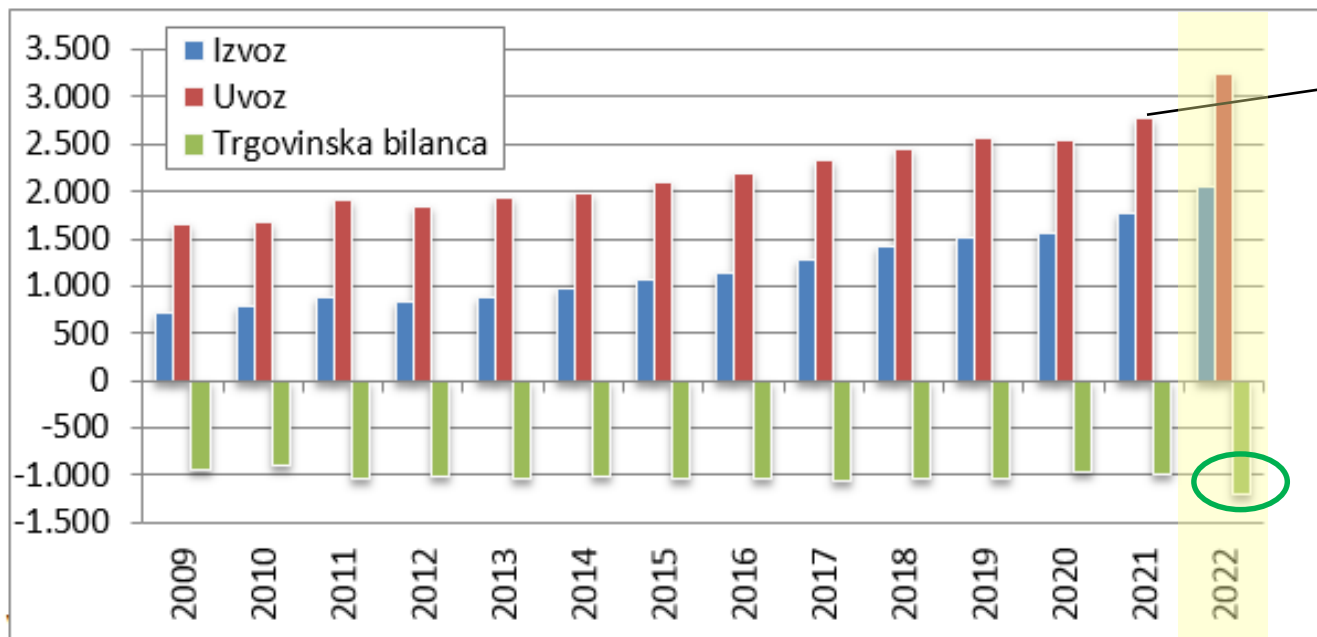
Poslabšanje cenovno-stroškovnega razmerja.

Realni indeksi cen kmetijskih pridelkov, cen inputov ter cenovno-stroškovna pariteta (2015 = 100)

Zunanja trgovina

Izvoz in uvoz ter zunanjetrgovinska bilanca agroživilskih proizvodov (mio EUR)

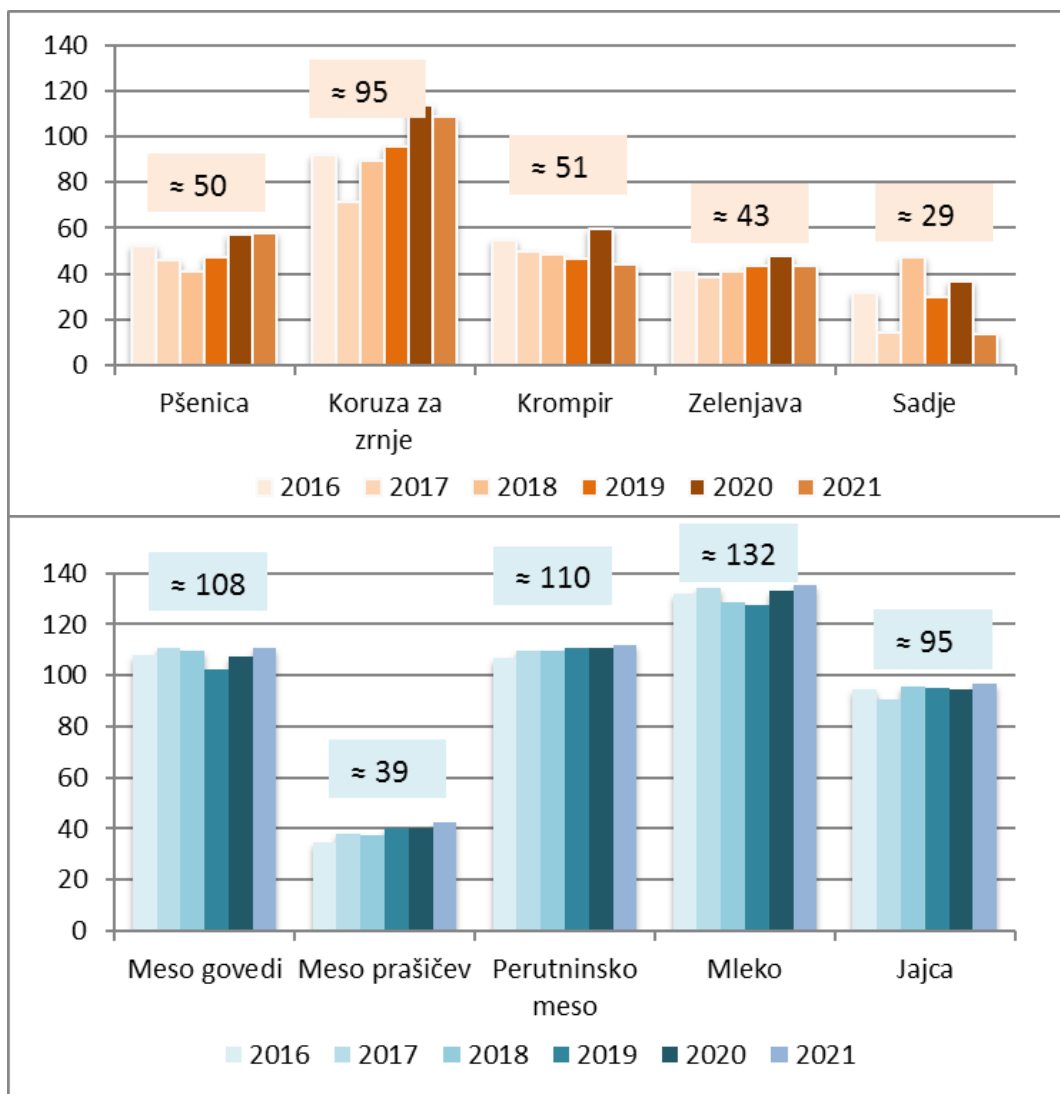
Leto 2021:

- Izvoz: 1,8 mld. EUR
- Uvoz: 2,8 mld. EUR
- Pokritost uvoza z izvozom: 64,1 %
- Bilanca: -996 mio EUR

Vir: SURS, KIS (preračuni in ocena za 2022)

- Trend rasti obeh tokov (l. 2020 specifično zaradi epidemije; od leta 2021 skokovita rast).
- **Ocena za leto 2022:** izrazito povečanje obeh tokov, predvsem uvoza (učinek cen)

Samooskrba

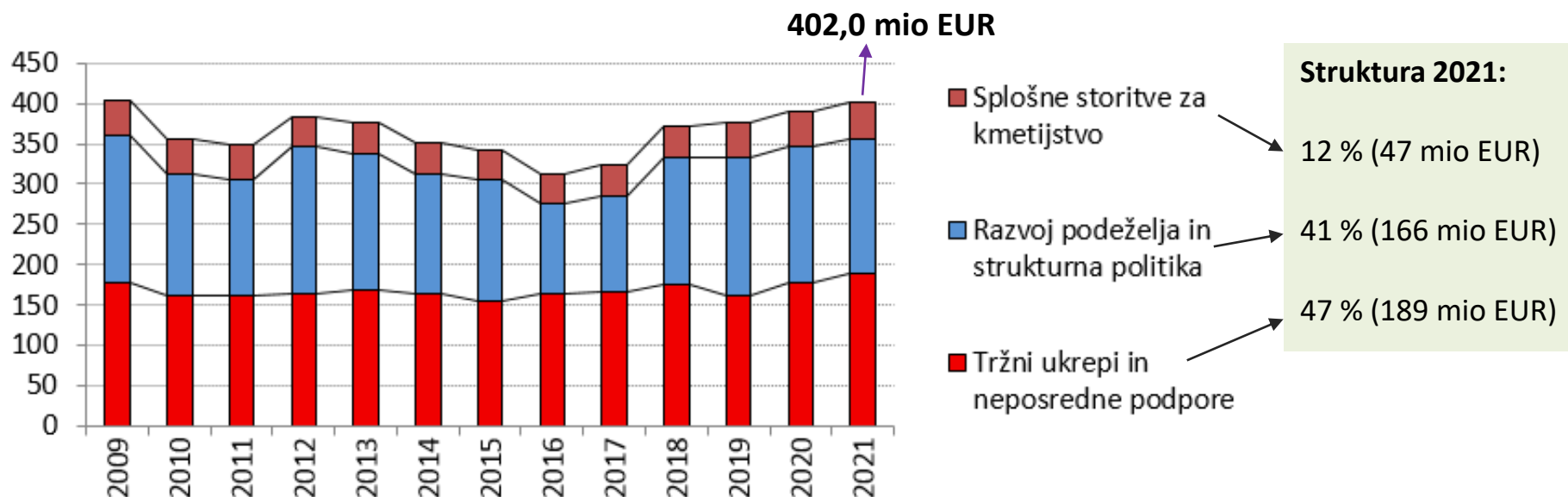

STOPNJE SAMOOSKRBE S POMEMBNEJŠIMI KMETIJSKIMI PRIDELKI IN PROIZVODI (%)

Povprečne stopnje samooskrbe
v obdobju zadnjih 6 let

Proračunske podpore

- Izplačila za kmetijstvo po skupinah ukrepov (mio EUR)

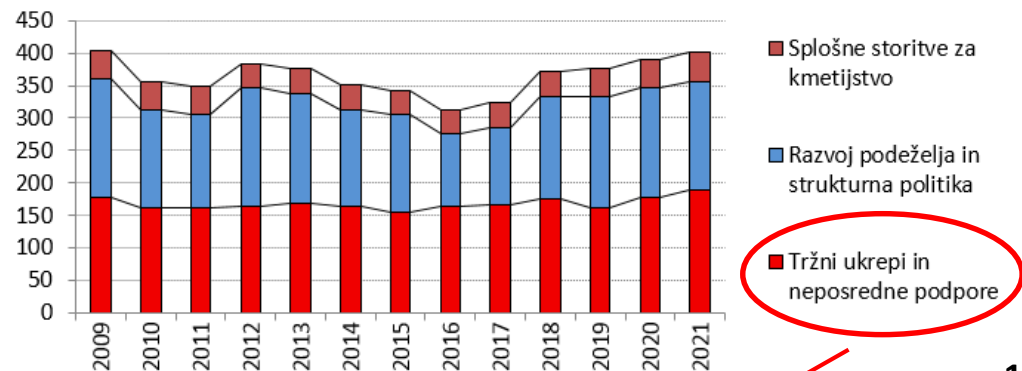

Struktura proračunskih izplačil v zadnjih petih letih:

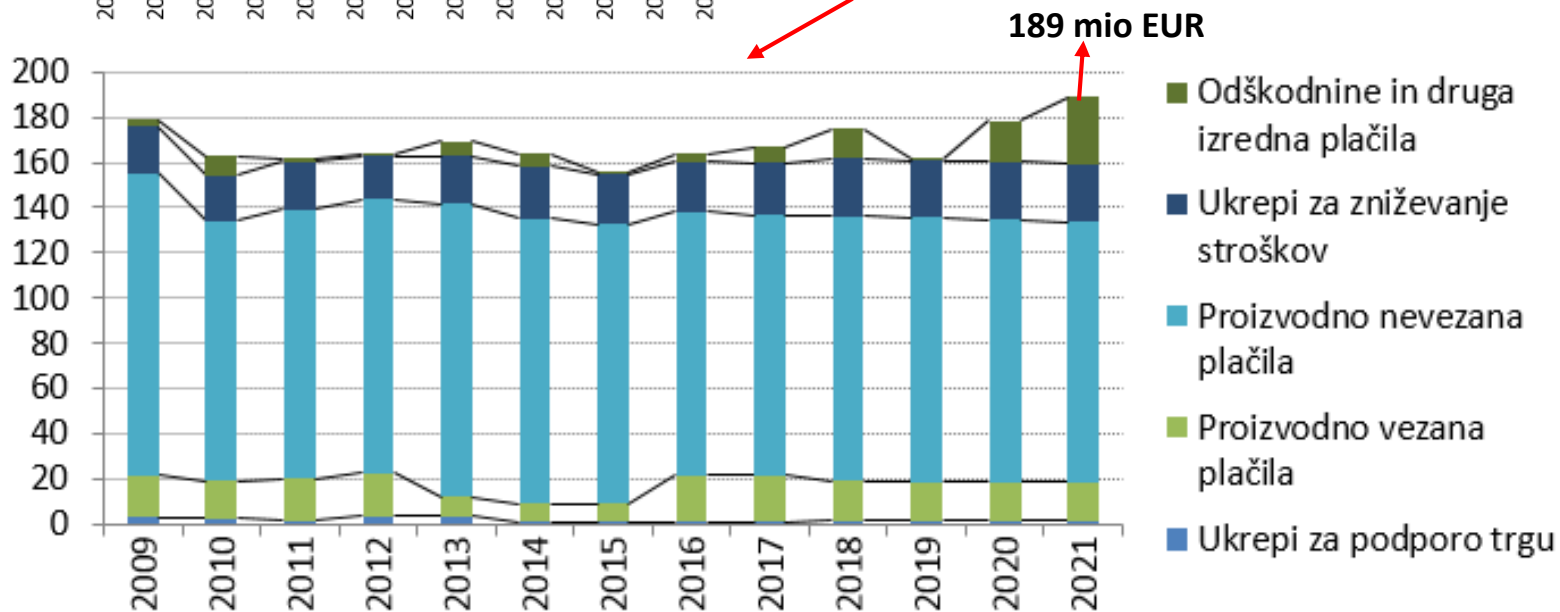
- ≈ 47 % za tržne ukrepe in neposredne podpore (okoli 80 % za neposredna plačila)
- ≈ 42 % za ukrepe razvoja podeželja in strukturno politiko (od tega 60 % za okoljske ukrepe: OMD, EK, KOPOP, DŽ; 30 % za prestrukturiranje in krepitev konkurenčnosti, preostalo za spodbujanje razvoja podeželskih območij)
- ≈ 11 % za splošne storitve za kmetijstvo (od tega 50 % za raziskovalne, razvojne, svetovalne in strokovne storitve).

Proračunske podpore

- Izplačila za tržne ukrepe in neposredne podpore proizvajalcem

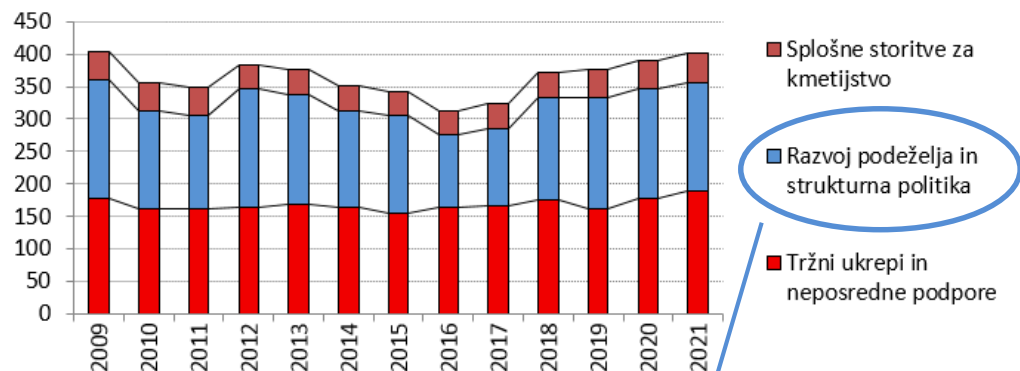

- $\approx 70\%$ za neposredna plačila (l. 2021)
- $\approx 15\%$ ukrepi za zniževanje stroškov
- medletno najbolj nihajo sredstva za odškodnine in druga izredna plačila - l. 2020 in 2021: predvsem izredne pomoči, povezane z epidemijo covid-19

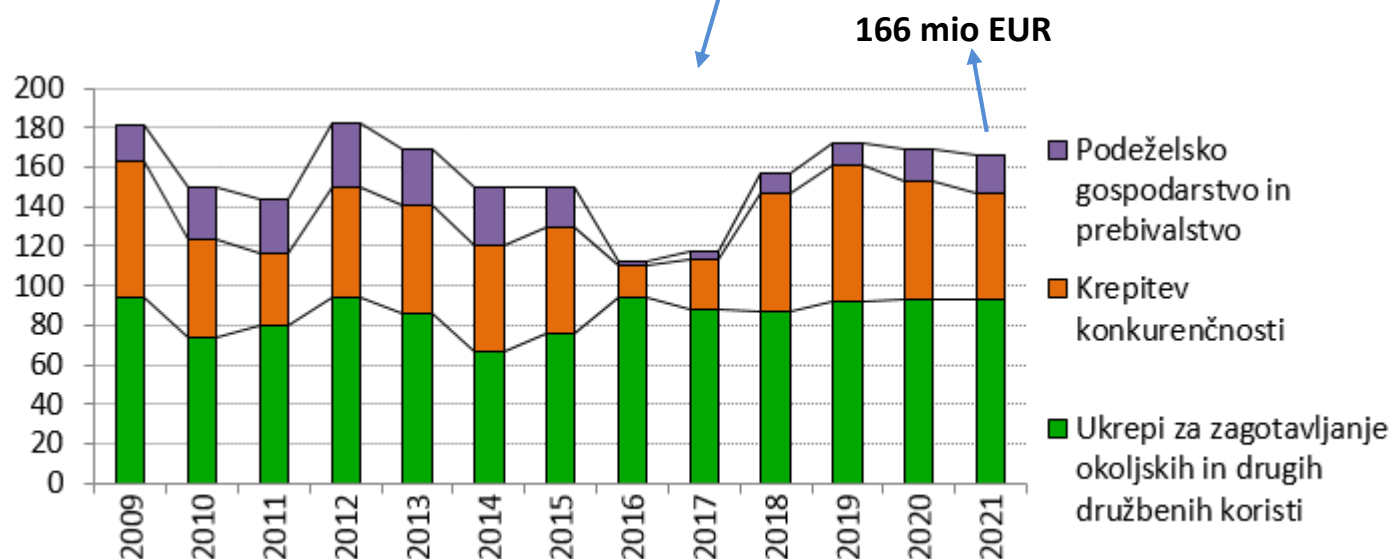

Proračunske podpore

- Izplačila za razvoj podeželja in strukturno politiko

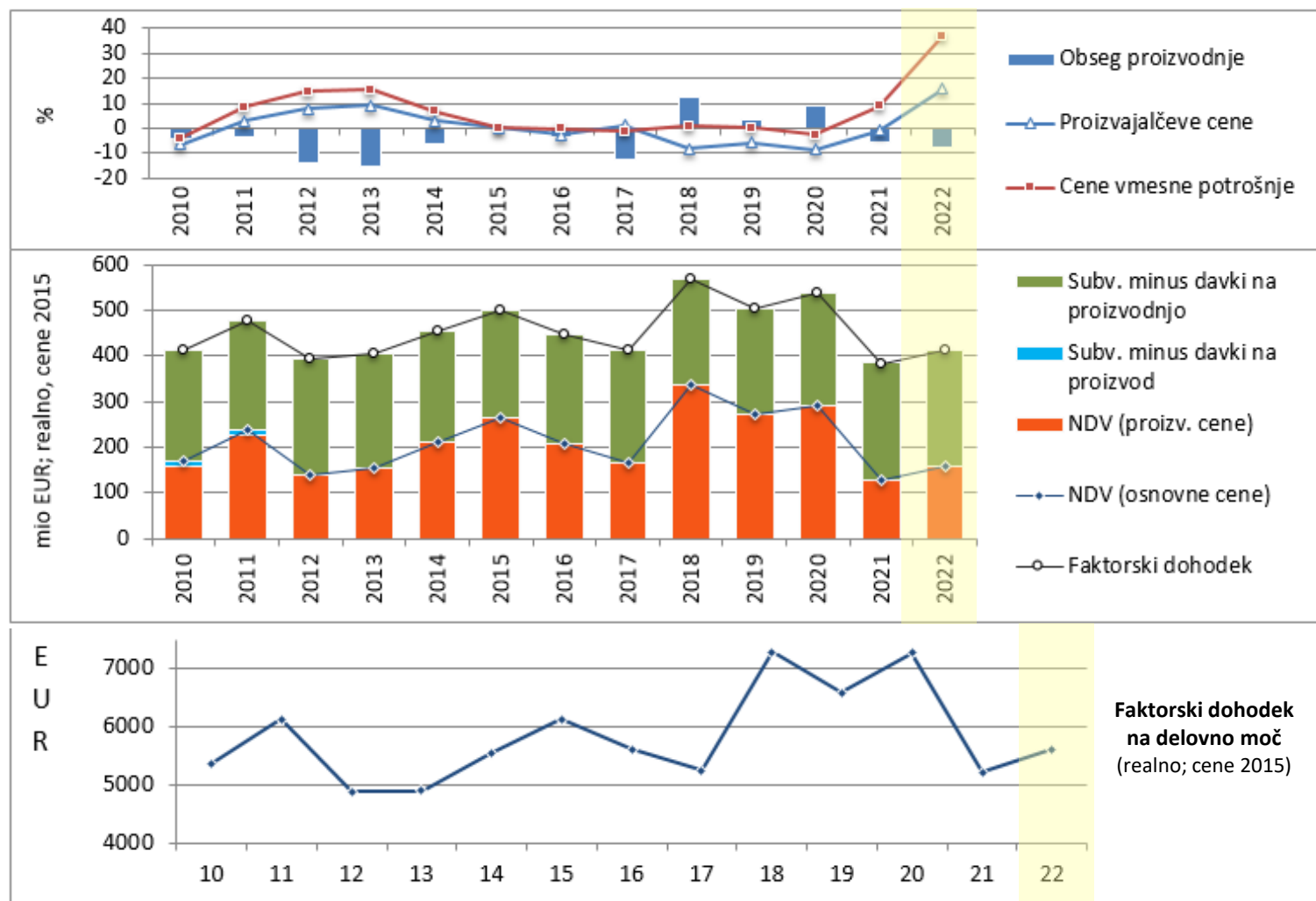

- sredstva za izvajanje ukrepov PRP med leti precej nihajo (dinamika izplačil in programska obdobja PRP)
- > 50 % za okoljske ukrepe (OMD, KOPOP, EK...)

Dohodek

KAZALCI EKONOMSKEGA RAČUNA ZA KMETIJSTVO

Kmetijski inštitut Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Prva ocena stanja v kmetijstvu

2022

Hvala za vašo pozornost.